

NPRU
Nakhon Pathom
NAKHON
PATHOM
RAJABHAT
UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครปฐม

วิชา 9912105

การจัดการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ในองค์การ

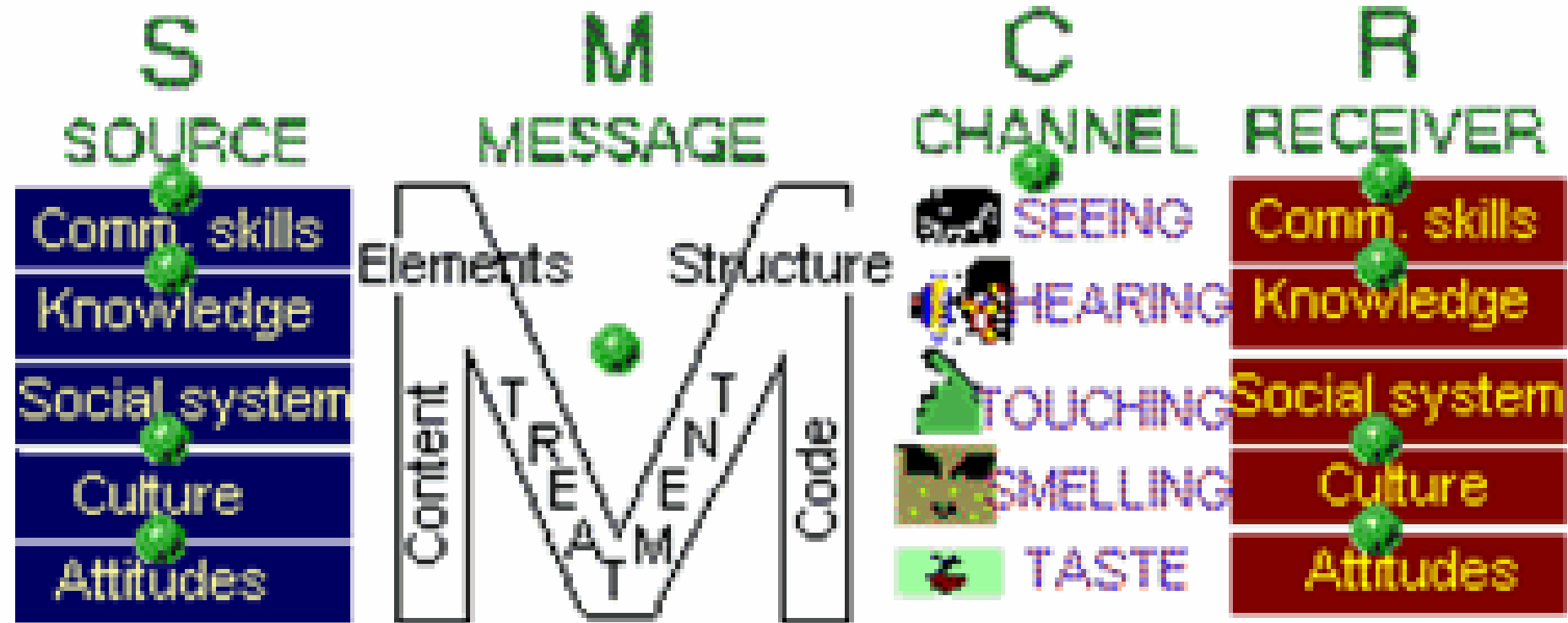
อาจารย์ ดร.มาริษา สุจิตวนิช สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทที่ 5

การสื่อสารของมนุษย์

- การสื่อสาร (*communication*) หมายถึง “กระบวนการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งในสภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ จนเกิดการเรียนรู้ความหมายในสิ่งที่ถ่ายทอดร่วมกันและตอบสนองต่อกันได้ตรงตามเจตนาของทั้งสองฝ่าย ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารขององค์กร”

องค์ประกอบใน SMCR Model ของเบอร์กโต

- สำหรับองค์ประกอบของการสื่อสารโดยทั่วไปมี 4 ประการ คือ
- 1. ผู้ส่งสาร
 - 1. การมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่แจ่มชัด
 - 2. การเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในเนื้อหาของเรื่องราวที่ตนจะสื่อสารกับผู้อื่น
 - 3.การเป็นผู้มีความพยายามที่จะเข้าใจความสามารถและความพร้อมในการรับสารของผู้ที่ตนสื่อสารด้วย
 - 4. การเป็นผู้รู้จักเลือกใช้วิธีการในการสื่อสารให้เหมาะสมกับเรื่อง โอกาสและผู้รับสารของตน

- 2. สาร (Message) สาร นั้น โดยทั่วไปประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ คือ
 - 1. รหัสของสาร (message codes)
 - 2. เนื้อหาของสาร (message content)
 - 3. การจัดสาร (message treatment)

3. ช่องทางการสื่อสาร หรือ สื่อ

3.1 การแบ่งแบบใช้ลักษณะของสื่อเป็นเกณฑ์

มี 5 ประเภท คือ

1. สื่อธรรมชาติ
2. สื่อมนุษย์
3. สื่อสิ่งพิมพ์
4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
5. สื่อระคน

3.2 การแบ่งแบบใช้จำนวนและลักษณะของการเข้าถึงผู้รับสาร มี 4 ประเภท คือ

1. สื่อระหว่างบุคคล
2. สื่อมวลชน
3. สื่อเฉพาะกิจ
4. สื่อประสม

- 4. ผู้รับสาร
- ในกระบวนการสื่อสารนั้น ผู้รับสารมีบทบาทขั้นพื้นฐาน 2 ประการ คือ
 1. การรู้ความหมายตามเรื่องราวที่ผู้ส่งสาร ส่งผ่านสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งมาถึงตน
 2. การแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อผู้ส่งสาร

รูปแบบการสื่อสารของมนุษย์

- 1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)
- 2. การสื่อสารแบบกึ่งกลาง (Machine – Assisted Interpersonal Communication)
- 3. การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

- 1. ทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร
- 2. ทฤษฎีของการสื่อสาร (Theory of communication)
- 3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร (Theories about communication)

- ยุคก่อนทฤษฎีการสื่อสาร
- 1. การสื่อสารภายในร่างกายเป็นไปทั้งโดยมีจิตสำนึก (conscious)
- 2. การสื่อสารระหว่างสิ่งมีชีวิตกับภายนอกร่างกายของตนเอง หรือกับสิ่งแวดล้อม
- ทฤษฎีการสื่อสารยุคต้น

- ทฤษฎีการสื่อสารยุคต้น
- 1. มีการพัฒนาวิชาการสื่อสารใน 6 ด้าน คือ
- 1.1 วารสารศาสตร์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ (print journalism)
- 1.2 วิชาการภาพยนตร์
- 1.3 การปฏิบัติทางโทรคมนาคม
- 1.4 ทางด้านหนังสือ เริ่มเกิดมีวรรณกรรมมวลชน (Mass Literature)
- 1.5 ทางด้านสังคมวิทยาการสื่อสาร (Sociology of Communication)
- 1.6 ทางด้านจิตวิทยาการสื่อสาร (Psychology of Communication)

- ในช่วงที่สอง (ทศวรรษ 1920 ถึงทศวรรษ 1940)
- ทฤษฎีอำนาจนิยมนาซีและฟาสซิสต์
- ทฤษฎีเสรีนิยมแบบตะวันตก
- ทฤษฎีเบ็ดเสร็จนิยมแบบมาร์กซิสต์ - เลนินิสต์
 - ทฤษฎีการสื่อสารยุคกลาง
 - ทฤษฎีการสื่อสารยุคปัจจุบัน
 - ทฤษฎีการสื่อสารและการเรียนการสอน

- การอยู่ร่วมกับคนอื่น เราจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งทางกายภาพ เช่น การแบ่งเบาภาระงาน ซึ่งช่วยให้เราใช้แรงน้อยลง และการเกื้อกูลกันทางจิตภาพ การอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ สนุกสนาน รู้สึกปลอดภัย โดยเฉพาะในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร โลกไม่มีพรมแดนขีดกั้น โดยมีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยรับส่งข่าวสารได้อย่างรวดเร็วผู้มีข้อมูลข่าวสารกว้างไกลย่อมได้เปรียบ ในทุกๆด้าน มนุษย์ในยุคโลกไร้พรมแดนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางภาษา และการสื่อสารที่ดี

- จงตอบคำถามต่อไปนี้
 1. จงอธิบายความหมายของการสื่อสาร
 2. จงอธิบายองค์ประกอบของการสื่อสาร
 3. จงอธิบายรูปแบบการสื่อสารของมนุษย์
 4. จงอธิบายทฤษฎีการสื่อสารของมนุษย์
 5. จงอธิบายวิวัฒนาการของทฤษฎีการสื่อสาร

ใบงาน/ช่องทางการส่งงาน

- ให้นักศึกษาค้นคว้ารูปแบบการสื่อสารของมนุษย์ คนละ 1 ตัวอย่าง
- ส่งงานที่ [webmail: marisa@webmail.npru.ac.th](mailto:marisa@webmail.npru.ac.th)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม